

meer wit in de marges, de interlinie, de woordafstanden en de ruimte rondom leestekens. De lithografie in de negentiende eeuw gaf een grote vrijheid door rechtstreeks op de steen te kunnen tekenen, plus de geschiktheid voor kleurendruk. Maar uiteraard de fotografie tijdens de tweede helft van de negentiende eeuw zal het mogelijk maken afbeeldingen op grote schaal in druk te reproduceren. In de twintigste eeuw maken de organische verlichtingen van de art nouveau furore, om later plaats te maken voor dada, Bauhaus en de Internationale Style.

In deze catalogus is elke dubbele pagina gevuld met vooral centraal-gepositieerd kwalitatief fotomateriaal van het opengeslagen boek of de cover, met aan de rand een historisch-informatieve kolom en een korte precisering plus beeldfragment van het betreffende lettertype. Op deze wijze is het meer een gespecialiseerd naslagwerk geworden, dan wel een vlot leesbaar hebbende voor de modale leek. Van een overzicht van de beeldende merites van historische publicaties, zou men toch een meer creatieve en inventieve presentatie mogen verwachten. Wanneer men bijvoorbeeld in het laatste hoofdstuk 'Postmodernisme' een schare nieuwlichters qua boekontwerp — en niet de minsten — als Paula Scher, Stefan Sagmeister en Irma Boom de revue laat passeren, dringt de vraag zich onwillekeurig op: waarom hebben de initiatiefnemers niet van de actuele know-how van dergelijk hedendaags boekontwerp gebruik gemaakt om hun boek te bakken? De steriele vormgeving van deze uitgave zelf doet eerder denken aan de ontwerpen van een Eric Gill of een Jan van Krimpen uit de jaren dertig van de vorige eeuw.

Joannes Késenne

> **Het boek van het gedrukte boek. Een visuele geschiedenis / M. Lommen.- Amsterdam, Tielt, Naarden: Uitg. Lannoo, Amsterdam University Press, VK Projects, 2012**

FAAD studievoormiddag Vrije Universiteit Brussel - 31 maart 2012

Schatkamers voor de eeuwigheid? Depotbeheer in een veranderend kader

De jaarlijkse studievoormiddag van het Forum voor Afgestudeerden Archivistiek en Hedendaags Documentbeheer (FAAD) ging dit jaar door op 31 maart in de promotiezaal van de Vrije Universiteit Brussel. Na het voorwoordje van voorzitter ad interim Dieter Viaene en de voorzitter van de opleiding Archivistiek Frank Scheelings waren er drie sprekers en één centraal thema: depotbeheer.

De eerste spreker, **Hannes Vanhauwaert** (Stads- en OCMW-archief Tielt), bracht een lezing over depotbeheer voor beginners (niet te verwarren met 'voor dummies'). Aan de hand van herkenbare voorbeelden, duidde hij de problematiek van de beginnende archivaris die wordt geconfronteerd met een onbestaand depotbeheer. Aandachtspunten zijn onder andere: draagkracht (voorkomt dat het archief zich zonder veel moeite verplaatst van zolder naar gemeentelijke balzaal), bereikbaarheid (een uitklapbaar laddertje is niet geschikt om een overdracht van 40 meter naar de archiefzolder te brengen), opstelling en kwaliteit van de rekken (voorkomt een nieuw wereldrecord op Domino Day), sleutelbeheer (archiefruimte is geen fietsenstalling), enzovoort.

Frank Herman (Provincie Antwerpen) trachtte met zijn uiteenzetting het grotere plaatje te schetsen. Meer bepaald wees hij op de mogelijkheden inzake depotbeheer op bovenlokaal niveau. In zijn case verduidelijkte hij de ontwikkeling van het depotbeleid en de regierol die de Provincie Antwerpen speelt. Ondanks de nog prille werking wordt er niet alleen advies verleend en ondersteuning geboden aan diverse erfgoedinstellingen, maar faciliteert de Provincie ook de regionale netwerking. Zo is een van de uitdagingen voor 2012 het ontwikkelen van een digitaal registratie- en inventarisatiesysteem voor alle erfgoedbeheerders in de provincie Antwerpen.

Tot slot gaf **Dries Vandaele** (Coördinerende archiefdienst, Afdeling Processen Informatiebeleid, Departement Bestuurszaken, Vlaamse overheid) toelichting bij het centraal depot in Vilvoorde, waar procesgebonden

informatie (ook gekend als het semistatisch archief) van de Vlaamse overheid wordt bewaard. De beschikbare depotruimte (zo'n twintig km) wordt nu al zo efficiënt mogelijk gebruikt door middel van uniforme, gestandaardiseerde en continue berging, een aangepast depotbeheersysteem voor het beheer van semistatisch archief, enzovoort. Qua dienstverlening wordt voornamelijk gebruikgemaakt van de interne bruikleen via estafette. Op termijn wil men tevens een scanning on demand-service opstarten. Op een antwoord op de vraag naar het kostenplaatje van het depot en de bijhorende diensten is het echter wachten tot dit besproken is binnen de Vlaamse regering. Wordt vervolgd dus.

De studievoormiddag, die ook gold als algemene vergadering, werd afgerond met de uitslag van de verkiezing van de nieuwe stuurgroep. Deze werd unaniem verkozen voor een periode van vier jaar (2012-2016). Samenstelling van de nieuwe stuurgroep: Dieter Viaene (voorzitter), Ward Vansteenkiste (secretaris), Stephanie Aertsens, Valerie Gheysens, Frank Scheelings, Erica ten Hove, Wendy Van De Camp, Lawrence Van Haecke en Soizik Van Huele. Uittredende leden zijn: Mariet Calsius, Kaat Knaepen en Joke Verfaillie. Hen willen wij hartelijk danken voor hun jarenlange inzet!

Presentaties van deze studievoormiddag kunt u vinden op www.faad.be.

Ward Vansteenkiste